

مطالعه تطبیقی نقوش منظره های اروپایی در کاشی های کاخ گلستان

لیلا حقیقت جو

دوره قاجاریه یک بخش تاثیرگذار و مهم در تاریخ ایران محسوب میشود آثار معماری و هنری این دوره با تکیه بر سنت گذشتگان و ملهم از وقایع علمی صنعتی فرهنگی و اجتماعی عصر خود شکل گرفته است. در دوره ناصرالدین شاه و پس از سفرهای انجام شده توسط وی به فرنگ و ارتباط با جوامع غربی، تحولات گسترده ای در جامعه چه از لحاظ فرهنگی و چه از نظر جامعه شناسی بوجود آمد. این تأثیر در حوزه هنر و معماری نیز به وضوح مشهود است. در این بازه زمانی موجی از تأثیر پذیری در معماری و تزیینات وابسته به معماری، منجمله در نقوش کاشیکاری به شکل تقلید و اقتباس از عناصر و منظره پردازی های اروپایی به وفور پدیدار گشت که در تزیینات کاخ ها و ابنیه این دوره دیده می شود. شناخت مولفه های و نقوش مناظرنگارهای فرنگی کاشیهای کاخ گلستان در مقایسه با مناظر اروپای قرن نوزدهم میلادی، مسئله اصلی پژوهش پیش روست: منظره نگاری اروپایی چه تأثیری در نقوش کاشیهای کاخ گلستان داشته است؟ فرض بر این است که علاوه بر

تأثیر پذیری از ماحصل سفرهای ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه که در قالب عکس ها، نقاشی ها و ... بوده است، هم به صورت اقتباسی و هم بصورت عین به عین کار شده است. که تأثیرپذیری هنر قاجار از فرهنگ و هنر غرب، گرایش به واقعگرایی در هنر، ظهور دو پدیده چاپ و عکاسی، به عنوان عوامل موثر در تصویرگری در کاشیها مورد توجه واقع شده است. شیوه توصیفی، تحلیلی با استفاده از گردآوری اطلاعات بدست آمده از اسناد دست اول، همچنین تحقیق میدانی و کتابخانه ای خواهد بود.